

Nog maar 25 jaar geleden.....

door

Klaas B. Nanning

Deel 3 en slot.

Mijn tweede artikel in deze mini-serie besloot ik met de opmerking dat op 29 september 1961 het gemeentebestuur de argeloze nieuwbouwbewoners overviel

met een brief waarin ons van alles werd verboden en waarin een toezegging werd gedaan die enkele maanden later niet werd nagekomen. Ik kan er lang

over praten maar het lijkt me beter om de betrokken brief gewoon te publiceren. Dan kunt U zelf uw conclusies trekken. Wat dacht U?. Juist. De dwingend opgelegde haag van Rosanitida hebben wij nooit gekregen. Toen het plantseizoen „daar” was kregen wij struikjes van smalbladige liguster. Raar eigenlijk om dreigend te schrijven dat „andere terreinafscheidingen aan de voorzijde van de woningen niet zijn toegestaan” en vervolgens iets anders te (laten) planten. Dat deze eerste officiële brief van het gemeentebestuur niet op officieel postpapier van de Gemeente maar op een truttig stenciltje werd gedaan, laten we na zoveel jaar maar rusten.

GEMEENTEBESTUUR
VAN
VLEUTEN—DE MEERN

Aan de bewoners van de woningen
gelegen aan de Van Wanroystraat
en de Utenhamstraat
te
V l e u t e n .

Zoals U zult begrijpen is er het gemeentebestuur veel aan gelegen om de wijk, welke thans in het zogenaamde plan Hamweg in wording is, een zo fraai mogelijk aanzien te geven.

Plannen om tot een zo fraai mogelijk uiterlijk aanzien van de wijk te komen zullen naarmate de bouw van de woningen vordert verder worden gerealiseerd.

Het zal U echter duidelijk zijn, dat het welslagen van zodanige plannen niet alleen afhangt van hetgeen de gemeente voornemens is te doen.

Ook van de bewoners vraagt dit de nodige medewerking.

Uit ervaring weten wij, dat de eigenaars-bewoners van nieuwe woningen dikwijls de meest verscheiden plannen hebben met betrekking tot het aanzien van hun woningen en tuinen.

Het behoeft geen betoog, dat een te grote verscheidenheid van opzet in bijvoorbeeld de aanleg van de voortuinen tot het uiteindelijk resultaat voert, dat de wijk er onordelijk uit komt te zien.

Smaken verschillen, wat de een aantrekkelijk vindt, wordt door de ander lelijk genoemd.

Daarom heeft het gemeentebestuur bepaald, dat in het plan Hamweg ter afscheiding van de voortuinen naar alle kanten slechts een haag van rosanitida mag worden geplaatst. Deze haag wordt door de bouwmaatschappij geplant, zodra het plantseizoen daar is.

Andere terreinafscheidingen aan de voorzijde van de woningen zijn NIET toegestaan en dienen te worden verwijderd vóórdat de bouwondernemer tot het planten van de haag overgaat.

Op deze wijze hoopt het gemeentebestuur te bewerkstelligen, dat het plan Hamweg een voor allen aanvaardbaar uiterlijk aanzien verkrijgt.

Mede in Uw eigen belang vertrouwen wij in deze gaarne op Uw volle medewerking en hopen, dat het in Uw wijk goed wonen zal zijn.

Vleuten, 29 september 1961.

Burgemeester en Wethouders van Vleuten-De Meern,
De Secretaris,

De Burgemeester,

De brief van het gemeentebestuur waarin ons van alles werd verboden en waarin ons iets werd toegezegd dat later niet werd gerealiseerd.

Topgevels I

Toen medio 1962 het „Plan Hamweg”, te weten de vier dwarsstraten Van Wanroy, Utenham, Van Woerden en Bernard van Ham praktisch voltooid maar nog maar ten dele bewoond waren, heb ik de foto gemaakt van de kale topgevels langs de Den Hamstraat. Ik had er een duidelijke bedoeling mee.

Hoewel Vleuten in 1962 niet meer helemaal de charme van het oude dorpje bezat en de meeste wegen al in straten met trottoirs waren veranderd, bezat de dorpskern nog heel wat oude hoekjes en buurtjes. Het hele Haarpad was qua bebouwing nog aanwezig tot aan de Schoolstraat toe. Rond de oude dorpskern stonden nog de 19e eeuwse panden van de school met den Bijbel (inmiddels verenigingsgebouw en kruidenierswinkel geworden), de eeuwenoude hervormde pastorie met haar geheimzinnige steunberen aan de achterzijde en het van rond de eeuwwisseling daterende hotel „Het Oude Raadhuis” met aansluitende boerderij van exploitant Van Berkel.

Anecdote: Medio 1962 maakte ik in dit pand een vergadering mee. Bij binnenkomst, rond acht uur, kregen alle aanwezigen een kop koffie. Anderhalf uur later wilden we er nog een en opnieuw bestelde het gezelschap van zo'n 20 man een kopje. Maar dat kon niet. Het appa-

raat was afgezet en we konden kiezen tussen frisdrank of een borrel. Vrijwel unaniem kozen we voor iets met alcohol, maar het idee alleen al dat je na half tien geen koffie meer kon krijgen . . . Was dat tekenend voor Vleuten?

Ik heb nog over het modderige pad gewandeld tussen de boerenschuur van Van Berkel en de grijze kerkhofmuur naar de Vinkenbuurt. De boerderij „Hinderstein” was weliswaar in augustus 1961 nèt gesloopt, maar de boerderij „Ken U Zelf” werd nog bewoond. Ik heb nog vele malen, per auto de Schoolstraat uitkomende, bijna stilstaand in m'n auto met de motorkap al voorbij het smalle trottoir, voorzichtig naar links en rechts gekeken voordat ik de haakse bocht naar rechts durfde te nemen, vlak langs de voorgevel van „Ken U Zelf”, die vrijwel recht tegenover „Attent”-van-nu stond.

Topgevels II

Ik moet hollend terug naar de foto van de topgevels waar ik een duidelijke bedoeling mee had. — Ik vond namelijk dat naast het oude dorp met z'n gevarieerde bebouwing een wijkje werd neergezet van 64 gelijkvormige doorzonwoningen, dat absoluut niet bij het oude dorp paste. Eerlijkheidshalve moet ik wel erkennen dat ik zelf in één van die 64 huizen ben gaan wonen (en er 26 jaar later nog woon), maar dan wèl aan de rand, aan de wetering-kant met een royaal uitzicht op oud-Vleuten.

Wist ik veel.

Wist ik bij het maken van die foto dat

De topgevels van „Plan Hamweg” langs de Den Hamstraat in de zomer van 1962 in oostelijke richting. Ver op de achtergrond de wasserij van Van der Kley.

deze saaie eenvormigheid nog maar het begin van de uitbouw van Vleuten was?

Wist ik dat al die oude huisjes en hoekjes die in het begin van de jaren zestig nog het uiterlijk van ons dorp bepaalden, stuk voor stuk en jaar na jaar zouden worden gesloopt, geëgaliseerd en platgewalst voor de realisatie van nóg meer uitbreidingswijken met doorzonwoningen?

Nee, dat wist ik niet.

De oude „Nieuwe Vaart” werd gedempt om dwars daaroverheen een rechthoekig stratenplan te situeren dat de naam „Nieuwe Vaart” kreeg. En in 1987 zien we dat voor in het nieuwste uitbreidingsplan „Hinderstein-noord” een waterpartij wordt gegraven op een plek waar voordien nooit water is geweest!

Ik heb in 1961 de oude theekoepel van huize Alenvelt nog gezien. Ik heb er geen foto's van gemaakt want zo'n uniek bouwwerk dat beeldbepalend is voor Vleuten moet toch behouden blijven?

Dat dacht ik.

Op een zeker ogenblik was die theekoepel verdwenen en elke keer dat ik over de Hindersteinlaan ons dorp binnenrijd denk ik aan die plek waar nu asfalt over heen ligt.

Tevreden

In augustus 1987 woon ik 26 jaar in Vleuten, 26 jaar op hetzelfde adres. Ik heb in die jaren veel zien veranderen. Maar een oud raadsbesluit heeft zowel Vleuten als De Meern ervoor behoed dat in onze dorpen hoge flatgebouwen

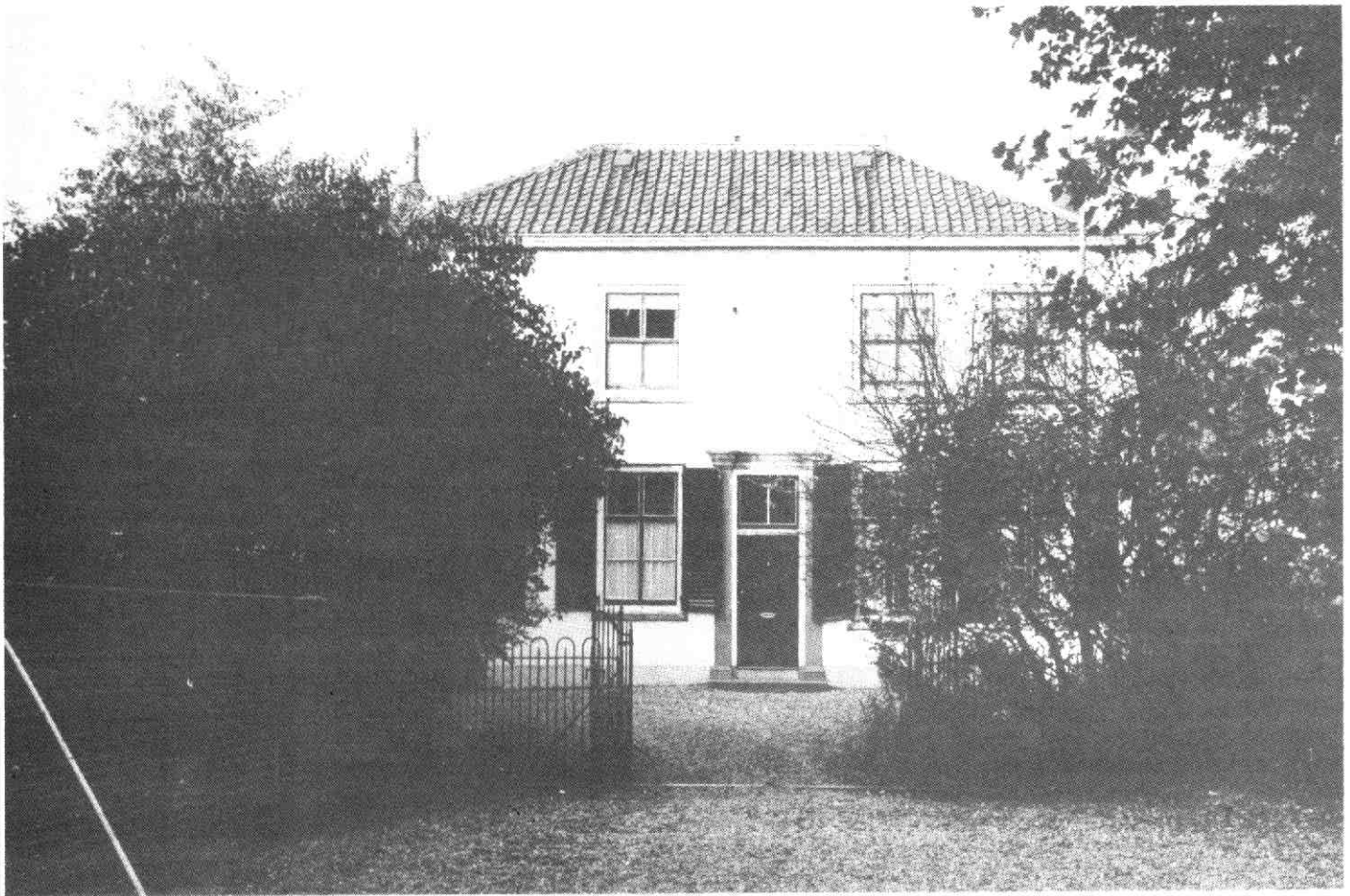
zijn verrezen, zoals we die bijvoorbeeld in Maarssen, Breukelen en IJsselstein aantreffen. Dat jongeren en minder kapitaalkrachtige gezinnen vaak naar een andere gemeente moeten verhuizen is een ander verhaal.

Ik ben eigenlijk bijzonder tevreden met mijn eengezinswoning met garage, met toestemming van alle gemeentelijke instanties leuk uitgebouwd tot comfortabel huis. Winkels voor dagelijkse in-kopen heb ik op loopafstand. En als ik wat anders wil kan ik ieder half uur, na zes minuten lopen, per trein een van de grootste winkelcentra van West-Europa: Hoog Catharijne bezoeken. En iedere minuut van de dag kan ik de fiets pakken om binnen enkele ogenblikken te genieten van de landelijke rust tussen De Meern, Maarssen, Kockengen en Harmelen. Je ziet dan plotseling een stille reiger die, wanneer je hem nadert, met rustige vleugelslag opvliegt. Boven je hoofd hoor je even later drie vogels passeren die tot aan de einder hun naam blijven roepen: Grutto, grutto, grutto....

Het wonen in Vleuten is eigenlijk zo gek nog niet!

De topgevels van „Plan Hamweg” langs de Den Hamstraat in oostelijke richting in de zomer van 1986. 24 jaar later ziet het nieuwbouwwijkje er heel wat vriendelijker uit.

De hervormde pastorie die aan de achterzijde zware steunberen bezat waar ik geen foto van heb gemaakt.

Haarzuilens op televisie

Nee, wij bedoelen niet het programma „Ontdek je Plekje” waarin het kasteel en de omgeving uitgebreid werden getoond en waar een grote schare bezoekers op af gekomen is, maar een ander moment.

Op vrijdag 4 juli j.l. werd in de TROS-televisierubriek „Groen en Grondig” tegen half zeven 's avonds een foto getoond van drie kinderen op een bokkewagen. De foto dateerde uit 1919, de drie kinderen waren nog in leven en de foto werd gemaakt in Haarzuilens.

Natuurlijk wil de Historische Vereniging deze foto ook even in handen hebben om er een reproductie van te maken. Bovendien zouden we graag in contact willen komen met (één van) deze „kinderen” die nu tenminste 70 jaar oud moeten zijn.

Graag even bellen naar mevrouw P. J. de Rooij - Goes 03407 - 1483 of K. B. Nanning 03407 - 1505.

Een dorp verandert.....

Een verlate reactie uit Canada

Juist nadat ons voorjaarsnummer was verschenen kregen we nog een verlate reactie op onze raadsselfoto uit het decembernummer 1986. Het antwoord was bijna goed, maar kwam wel uit Banff, in de Rocky Mountains in Alabama in Canada. Daar woont ons lid Theo Pauw die bovendien schreef: „Ik bedank jullie voor het schitterende blad van de Historische Vereniging dat ik gelukkig elke keer weer toegezonden krijg”.

Zo'n prettige reactie uit een ander werelddeel geeft ons weer een extra impuls om alles in het werk te stellen om eens per drie maanden ons verenigingsorgaan met gevarieerde artikelen te laten verschijnen.

In het vorige nummer publiceerden we een foto van enkele dames die ergens stonden te praten. De vraag was: Waar?

De vraag leverde twee schriftelijke reacties op. Eerst deze: „U stond met de rug naar de toenmalige Christelijke kleuterschool. De dames staan achter het schuurtje van de familie Van Eijk die destijds een kruidenierswinkel op het Torenplein had. Het gebouw rechts is de achterkant (opkamer, toneel) van het CJV-gebouw dat in 1968 gesloopt is”. Zo schreef mevrouw A. Griffioen die aan de Parkweg in Vleuten woont en volkomen gelijk had!

De tweede schriftelijke reactie kwam van Arie Goudappel (altijd goed voor een mooi verhaal) die het ook bij het rechte eind had en er meteen een reeks persoonlijke herinneringen aan vastknoopte waar we nog op terugkomen.

Tenslotte was er een mondelinge reactie van een gemeenteambtenaar die ons dorp al vanaf zijn jeugd kent: „Verdorie Nanning, je moet in het vervolg niet meer zulke moeilijke dingen vragen!”. Maar natuurlijk wist hij de plek ook precies aan te duiden.